

2002-06-08
kioskoa**Iban Arregi****Gotzainen hutsegitea ala lezioa?**

Espainiako Gobernuak EAEko gotzainen kontra abiatutako neurrigabeko kanpaina kritikatu egin du Espainiako Apezpikuen Batzarrak. Horrek, jakina, askoren ezinegona areagotu du. «Espainiako Apezpikuen Batzarrak huts egin du», zioen atzo **ABC** egunkariak. Egunkari horren arabera, gotzainek ez dute «gustuko erantzuna» eman. Hala, «ETArek biktimak —euskal gatazkaren biktima bakarrak— babestuko dituen pronuntziamentua» eskatu zien **ABC**-k gotzainei. **El Mundo** egunkariak «hantustearekin» jokatu izana egotzi zien Espainiako gotzainei: «Ez euskal gotzainak zentsuratu ez dituztelako bakarrik, baita haiek kritikatu zituztenak pikutara bidali dituztelako ere». **El Mundo**-k, bide batez, Espainiako hierarkia katolikoari mezua bidali zion: «Espainiako gizarteak badaki zer daukan egungo hierarkia katolikoari dagokionez».

«Espainiako Gobernuaren baldarkeria» kritikatu zuen **El País** egunkariak: «Azken bi egunetan bi errieta jaso ditu Gobernuak —epaileena eta gotzainena—; bi auzietan, gustuko ez duenaren aurrean neurrigabeko erreakzioa erakutsi duelako». Hain justu, «gustuko ez duenaren aurrean *hooligans* baten moduan» erantzutea egotzi zien **Gara** egunkariak Espainiako Gobernuari eta PSOEri: «PP-PSOE Itunaren lerroetatik kanpo agertzen den ideia oro, balio moralen eta kolektibitatearen kontrako traizio moduan azaltzen dute». **Gara**-ren ustez, EAEko gotzainen pastoralak «lezio» bat eman du, «erabat intolerantea den aginte politiko-mediatikoa biluztu duela».

martintxo**hizpideak****Euskararen erabilerak kezka eragin du**

Euskal herritarren artean kalean egiten diren elkarrizketen %14 euskaraz egiten dira. Euskararen ezagutza % 27koa dela kontuan izanik, ezin esan datua kezagarria denik. Euskaldunek, neurri handi batean, kalean euskaraz egiten dutela erakusten dute.

Hala ere, horrek ezin ditu ezkatatu benetan kezagarriak diren beste hainbat datu. SEI elkarteak egindako neurketak agerian uzten du euskararen kale erabileraren hazkundera mantsotu egin dela azken lau urteetan. Aurreko neurketetan puntu batetik gorakoa izan zen hazkundera, eta kasu honetan 0,7 baino ez da igo kale erabilera.

Lurraldekako irakurketa ere kezagarria da. Erabileraren bilakaerak ez du joera bera agertzen lurralde guztietan. Bizkaian eta Gipuzkoan erabilerak gora egiten du, Nafarroan eta Ipar Euskal

Herrian mantendu egiten da eta Araban puntu bat behera egiten du. Arabaren kasuan, are kezagarriagoa da hurren artean gertatzen den jaitsiera, puntu bat egin du behera. Horrek agerian uzten du kanpoko faktore soziopolitikoek hizkuntz hautuan duten eragina. Ez da kasualitatea erabilera bere horretan mantentzea Nafarroan eta Ipar Euskal Herrian eta behera egitea Araban. Euskarari jartzen zaizkion trabak, ofizialtasun eza adibidez, oztopo gaindiezinak dira askotan euskara naturaltasunez erabili ahal izateko.

SEI erakundeak atzo aurkeztu zituen euskararen kale erabileraren inguruko datuak.

Miarritzeko jokalariek, Montferranden aurkako finalerdia irabazita.

Escuderori azken agurra

Maurice Ravel konpositorea zuen Francisco Escudero euskal musikagileen artean gustukoena, eta haren bide beretik ekin zion musika egiteari, euskal kultura aberatsa mundura zabaltzeko behar zelako usteari jarraituz. Harmonizatzeko gaitasunak egin zuen Escudero konpositore handi, eta hori irakasteko dohainari esker sortu dira musikagile garaikide anitz. Iraganaz baliatu eta hori berrituta etorkizunari ate asko zabaltzeko, euskal kulturak behar duen lekua hartzeko ahaleginari obra garaikide eta unibertsalen ekarpena eginda. Sentimenduak musika bihurtzen zituen, herri baten eta bertako biztanleen sufimendu eta bizitzeko gogoak eraginda. Garai latzenetan itzalean egon ziren obra haiek, baina pozik hilko zela zioen bere obra interpretatzen ikusteko aukera izan zuelako. Zorte handikoa zela esaten zuen, bizitzak dohain asko eman zizkion gizon apala izan delako.

Herri osoa Miarritzeren alde

Egunotan dezente idatzi dugu Miarritze errubi taldeari buruz, gaur final handia deritzona jokatu duen Parisen, Agenen aurka. Azken finala 1992an jokatu zuen Printzeen Parkea estadioan, eta orduan, lapurtarrek euskaldun ororen sostengua ukan zuten. Gaur, zabaltzeko eta handitu egin da sostengua. Zorionez, Ipar Euskal Herriko biztanleriaz gain Hego Euskal Herrikoek ere aski ezagutzen dute Miarritzeko jokoa duena, erabat zabaltzeko baitute, euskal hedabideek gutxienez, lapurtarrek duten erronkaren berri. 10.000 euskaldun baino gehiago bilduko dira Frantzia estadioan, trenetan, hegazkinetan eta automobiletan joanda. Askok galdetu dute zer egin dezakeen Miarritzeko. Pentsa dezakezen bezala, alferrik aurreratzeko da irabazi egingo duela esatea, baina Agenen parean dagoela eta sasoi osoan hobeto ibili dela ziurta genezake. Halere, galduta ere, ez da lotsatzekoa izango, ezta?

Egunkaria
euskaldunon 3.572. zenbakia

Ohorezko Lehendakaria: Martin Ugalde

Administratzaile Kontseiluko Lehendakaria: Joan Mari Torrealdai

Kontseilari Ordezkarria: Iñaki Uribe

Zuzendaria: Martxelo Otamendi

Gerentea: Mikel Sorozabal

Publizitatea: Idoia Sanz

Egoitza Nagusia: Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707

Webgunea: www.egunkaria.com

Posta elektronikoa: egunkaria@egunkaria.com

Publizitatea: publi@egunkaria.com

Batzorde Parekidea: 72664 E. Lege Gordailua: SS 800/90 ISSN 1134-640X
QUJIKUSKATURIKO HEDAPENA

ORDEZKARITZAK ■ **Araba:** San Antonio, 20-1 ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965

Nafarroa: Irabie Monasterioa, 45-13 esk. (Irribai dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686

Bizkaia: Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114

Lapurdia, Nafarroa Beherea, Zuberoa: Pelletier 35,
64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511